

OBČINA NOVO MESTO	
Prejeta:	31
0.8-05-2017	
Številka:	181-01/2017-1
Priloge:	

OE NOVO MESTO
Mej vrti 5
SI-8000 Novo mesto
t +386 7 39 34 194
f +386 7 39 34 101

www.nijz.si
info@nijz.si
ID DDV:
SI 44724535
TRR:
011006000043188

Datum: 14. 4. 2017
Št. dopisa: 1810-3/17-10/454

ZADEVA: Zdravje v občini 2017

Spoštovani,

okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje, zato lahko tudi odločevalci na lokalni ravni pomembno prispevate k dobremu zdravju svojih prebivalcev. V oktobru 2016 je Nacionalni inštitut za javno zdravje izdal publikacije Zdravje v občini, ki so prvič prikazale izbrane kazalnike zdravja na ravni občin. Projekt je bil v medijih in v strokovni javnosti zelo odmeven, prav tako je bil dober odziv s strani županov.

Kot smo napovedali, smo podobne informacije pripravili tudi v letošnjem letu: za vsako slovensko občino smo pripravili osveženo kratko publikacijo s prikazom ključnih kazalnikov zdravja, tveganega vedenja, preventive in umrljivosti, ki so jim dodane nove aktualne javnozdravstvene vsebine in kratek vsebinski opis zdravstvenega stanja v občini. Publikacije bomo z osveženimi podatki izdajali vsako leto v začetku aprila, dostopne pa so/bodo prek spletne aplikacije (obcine.nijz.si). Na tej spletni strani si lahko ogledate še več zanimivih vsebin, publikacije za druge občine, kartografske prikaze ter primerjave med letoma 2016 in 2017.

Prilagamo publikacijo za vašo občino in upamo, da si boste vzeli čas ter jo pregledali. Če potrebujete dodatne informacije, se lahko obrnete na gospo Brigito Zupančič Tisovec (brigita.zupancic-tisovec@nijz.si) na območni enoti Novo mesto Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Na vaša vprašanja bomo z veseljem odgovorili in se po potrebi dogovorili tudi za podrobnejšo predstavitev publikacije.

Z lepimi pozdravi,



Vodja skupine za nenalezljive bolezni

OE Novo mesto NIJZ

Doroteja Kuhar

Poročilo o zdravju in izvajanju programa SVIT v občini Semič

V Sloveniji že vrsto let delujejo preventivni programi, ki so urejeni sistemsko in namenjeni različnim ciljnim skupinam. Zakonsko jih opredeljuje Pravilnik o izvajanju preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (UL 19/98, z dopolnitvami). Pravilnik natančno opisuje izvajanje preventivnih programov za posamezne ciljne skupine (nosečnice, predšolski otroci, šolski otroci in dijaki, študentje, odrasli), kot tudi vse državne presejalne programe, ki trenutno potekajo v Sloveniji. Koordinacijo vseh preventivnih programov izvaja Nacionalni inštitut za javno zdravje, ki je nastal kot naslednik Inštituta za varovanje zdravja in regijskih zavodov za zdravstveno varstvo. Preventivni programi se večinoma izvajajo na nivoju primarnega zdravstvenega varstva, to je v zdravstvenih domovih. Zato je vloga zdravstvenih domov pri varovanju, krepitvi in ohranjanju zdravja prebivalstva v lokalni skupnosti izjemnega pomena.

Država Slovenija na področju izvajanja javnega zdravja vedno več poudarka daje na skupnostnem pristopu. Gre za pristop, s katerim lahko v posamezni lokalni skupnosti povežemo več različnih strokovnjakov in področij s skupnim ciljem – varovati, krepiti in ohranjati zdravje prebivalcev lokalne skupnosti. V tem pristopu ima kot predstavnica lokalne skupnosti občina velik pomen. V skupnostni pristop se vključujejo še območni zdravstveni dom, center za socialno delo, vzgojno izobraževalne ustanove, zavod za zaposlovanje, nevladne organizacije, območne enote NIJZ in drugi. Za dobro načrtovanje ukrepov so potrebni tudi ustrezni podatki o zdravstvenem stanju prebivalcev. Nacionalni inštitut za javno zdravje je v letu 2014 pričel s projektom Zdravje v občini, v katerega je vključil vse slovenske občine. Gre za publikacijo na štirih straneh, ki vsebuje izbrane podatke o zdravstvenem stanju prebivalcev posamezne občine in je namenjena političnim odločevalcem na lokalni ravni. Na podlagi takih podatkov se lahko izvajajo ciljnani javnozdravstveni ukrepi na področjih, kjer so podatki za posamezno lokalno skupnost slabši.

Podatki za Slovenijo kažejo, da odrasli Slovenci najpogosteje umirajo zaradi srčno žilnih in rakavih bolezni. Na področju zgodnjega odkrivanja srčno žilnih in nekaterih rakavih bolezni, imamo v Sloveniji več državnih presejalnih programov. Za zgodnje odkrivanje dejavnikov tveganja za nastanek srčno žilnih bolezni imamo tako že dobro desetletje Nacionalni program primarne preventive srčno žilnih bolezni, ki ga izvajajo osebni izbrani zdravniki družinske medicine oz. diplomiran medicinski kader v referenčni ambulanti družinskega zdravnika. Presejalni programi za zgodnje odkrivanje rakavih bolezni so ZORA, SVIT in DORA. Program SVIT je namenjen zgodnjemu odkrivanju raka debelega črevesa in danke. Občina Semič je po odzivnosti v program SVIT ena najboljših v regiji, v letu 2016 se je v program odzvalo 75% vabljene populacije. Moški so za nekaj odstotkov slabše odzivni od žensk, ta razlika pa je manjša kot je to v povprečju, kjer se okoli 10% manj moških odzove v program. Pri programu SVIT je pomembno, da se doseže vsaj 70% odzivnost, kar še ni doseženo ne na ravni države in ne na ravni regije. Le tako bodo doseženi tisti cilji, ki jih je upravljavec programa postavil ob uvedbi programa SVIT leta 2009. Pri doseganju teh ciljev pa ima zelo pomembno vlogo skupnostni pristop različnih deležnikov v lokalni skupnosti.

Napisala: Doroteja Kuhar, dr.med., spec.javnega zdravja, NIJZ OE Novo mesto

D. Kuhar

